

למלוה **טפי מנפשיה**, יותר ממה שהאמין את עצמו. שהרי אמר לו מראש שכל עוד יאמר המלוה שלא פרע — יהיה נאמן כנגדו.

אולם **טפי מפהדי** — מי הימניה? הלוא אין במשמעות דבריו לתת למלוה נאמנות מוחלטת אפילו יותר משני עדים — הלכך פטור מלפורעו שנית.

ההוא לזה דאמר ליה לחבריה המלוה לו: **מהימנת לי כבי תרי כשני בני אדם כל אימת דאמרת לא פרענא**. אזל הלוח, **פרעיה באפי תלתא** בפני שלשה. וכעת טוען המלוה שלא פרעו.

אמר רב פפא: כבי תרי הימניה, כבי תלתא לא הימניה, שהרי נתן תוקף לנאמנותו של המלוה רק כשניים ולא יותר. ולכן כאשר ישנם שלשה האומרים שלא כמו המלוה — נאמנים השלשה כנגד המלוה. שהרי הוא המלוה, אינו נאמן אלא רק כשנים.

ההוא לזה דאמר ליה לחבריה, המלוה לו: **מהימנת לי כל אימת דאמרת לי לא פרענא!** נאמן אתה עלי כל זמן שאתה אומר שלא פרעתך ולא קיבלת ממני, ואילו אני לא אוכל לומר כנגדך שפרעתך.

ואמר לו זאת בשעת ההלואה ובנוכחות עדים, כדי שתהיה לנאמנות זו תוקף. (7)

אזל הלוחה פרעיה לחובו באפי סהדי. וכעת טוען המלוה שלא נפרע, וטוען שהוא נאמן על כך, מכח הנאמנות שהאמינו הלוח בשעת ההלואה ובנוכחות עדים.

אביי ורבא דאמרי תרוייהו נאמן המלוה אפילו נגד עדות שני העדים שפרעו, כי **הא הימניה!** ונאמנות זו גוברת על עדות העדים, לפי שזוהי משמעות נאמנותו, שרק הוא יהיה נאמן על הפירעון. למעט אפילו עדים, שלא יהיו נאמנים כמותו.

מתקיף לה רב פפא: נהי אמנם דהימניה הלוח

מחמת חוב פלוני אני לוקחם. ואפילו כשפירש לו הלוח שפורע לו על החוב השני. אולם הרא"ש שם [סימן ד'] כתב שנאמן רק כאשר יש לו מיגו וכדברי הגמרא כאן. וכאשר אין לו מיגו אינו נאמן, משום משום שטענת "שטר סיטראי נינהו" אינה טענה מעולה. כיון שאדם פורע יותר ברצון מלוה בשטר מאשר מלוה על פה. ולכן אין כל כך סבירות לומר שפרע קודם כל את מלוה על פה ודחה את פירעון השטר. ולכן, ללא מיגו אין המלוה נאמן לומר שהפירעון היה על מלוה ע"כ.

ועיין בקובץ שיעורים [כתובות ש"ן] שהעיר על פי המבואר ברא"ש שאין המלוה נאמן להחליט בעבור איזה חוב הוא גובה. אלא הבחירה לכך היא ביד הלוח. והלוא אילו לא

7. כך פירש רש"י. והבית יוסף [סימן ע"א ב'] הביא בשם ספר המרשים שהוכיח מרש"י כאן שלא מועילה נאמנות זו אלא רק כאשר האמינו בשעת הלואה ולא לאחר מכן. וכן היא דעת הרמ"ה שהובאה בטור שם. ובש"ך ס"ק ז' כתב שיש לדחות את ראית

מחמת חוב פלוני אני לוקחם. ואפילו כשפירש לו הלוח שפורע לו על החוב השני.

אולם הרא"ש שם [סימן ד'] כתב שנאמן רק כאשר יש לו מיגו וכדברי הגמרא כאן. וכאשר אין לו מיגו אינו נאמן, משום משום שטענת "שטר סיטראי נינהו" אינה טענה מעולה. כיון שאדם פורע יותר ברצון מלוה בשטר מאשר מלוה על פה. ולכן אין כל כך סבירות לומר שפרע קודם כל את מלוה על פה ודחה את פירעון השטר. ולכן, ללא מיגו אין המלוה נאמן לומר שהפירעון היה על מלוה ע"כ.

ועיין בקובץ שיעורים [כתובות ש"ן] שהעיר על פי המבואר ברא"ש שאין המלוה נאמן להחליט בעבור איזה חוב הוא גובה. אלא הבחירה לכך היא ביד הלוח. והלוא אילו לא